

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2024-03-

Nr.

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO (TAP NR. 24-160, TAIS NR. 24-1399(2)) PROJEKTO

Lietuvos Respublikos finansų ministerija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadą (toliau – Išvada), pateiktą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl valstybės turto perdavimo Švenčionių rajono savivaldybės nuosavybėn“ projekto (TAP Nr. 24-160, TAIS Nr. 24-1399(2)).

Įvertinusi Išvadoje pateiktą pastabą Finansų ministerija pažymi, kad:

1. Valstybės įmonė Turto bankas (toliau – Turto bankas) yra centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojas, vykdamas funkcijas, nustatytas specialiajame Lietuvos Respublikos centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojo įstatyme (toliau – CVTVĮ), ir kituose įstatymuose, nustatančiuose šių funkcijų įgyvendinimą.

Viena iš pagrindinių Turto banko funkcijų – *valstybės nekilnojamojo turto (toliau – VNT) centralizuotas valdymas*, kuris, be kita ko, sudaro nereikalingo arba nenaudojamo valstybės funkcijoms atlikti turto perdavimą valdyti centralizuotai. Turto bankas kiekvienais metais kas ketvirtį Vyriausybės sprendimais perima tokio pobūdžio VNT ir, vadovaudamasis Valstybės nekilnojamojo turto centralizuoto valdymo, naudojimo, disponavimo juo ir Centralizuotai valdomo administracinės paskirties valstybės nekilnojamojo turto atnaujinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2015 m. vasario 11 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 148, gali jį išnuomoti, perduoti patikėjimo teise, savivaldybėms, įtraukti į Vyriausybės tvirtinamą aukcionuose parduodamo VNT sąrašą ir jį parduoti ar centralizuotai nugriauti (likviduoti) nurašytą VNT.

VNT centralizuoto valdymo funkcija yra dinamiškas VNT valdymo procesas, kuriam, be privalomai taikomų Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytų valstybės turto valdymo principų, keliami ir nustatomi šios funkcijos rezultato rodikliai, nurodomi strateginio valdymo dokumentuose. Ši dinamiška VNT valdymo, naudojimo ir disponavimo juo funkcija sąlygojo kitokią, nei įprasta valstybės įmonėms nuosavo kapitalo sandarą, kad nuolat vykstantiems VNT perdavimo procesams nebūtų taikomas valstybės įmonių turto perdavimo teisinis reguliavimas.

2. Išvadoje nurodyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo (toliau – VSIĮ) 13 straipsnio 6 dalis, kuri nustato *dalies valstybės įmonės turto* perdavimą Vyriausybės sprendimu *kitiems asmenims nuosavybės ar patikėjimo teise*. Pagal minėtą VSIĮ 13 straipsnio 6 dalį sprendimo projektą rengianti valstybės įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija Vyriausybės nustatyta tvarka turi atlikti šiuos veiksmus: 1) *pagrįsti turto perdavimo atitiktį* Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytiems valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo *principams ir įvertinti dėl dalies įmonės*

SyncConvContent4342167754271509740.tmp

turto perdavimo kitiems asmenims *kylančią riziką tenkinti įmonės kreditorių reikalavimus* valstybės biudžeto lėšomis; 2) sprendime dėl valstybės įmonės turto perdavimo turi būti nurodyta, kurioje nuosavo kapitalo dalyje – įmonės savininko kapitalo ar turta, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkančio kapitalo – turi būti registruojamas įmonės turto vertės sumažėjimas.

Nors VSĮ 13 straipsnio 6 dalis nustato kelis veiksmus, kuriuos privalo atlikti įmonės savininko teisės ir pareigas įgyvendinanti institucija, kyla pagrįstų klausimų, kodėl *Išvadoje pasirinktinai prašoma pagrįsti tik VNT perdavimo atitiktį* Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatyme nustatytiems valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principams, eliminuojant tai, kad visoms valstybės įmonių savininko teisės ir pareigas įgyvendinančioms institucijoms privaloma nuostata dėl kapitalo pokyčių, kurie turi būti nurodyti sprendime dėl turto perdavimo.

Finansų ministerija atkreipia dėmesį, kad pagal CVTVĮ 3 straipsnio 3 dalį VSĮ centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui taikomas tiek, kiek CVTVĮ nenustato kitaip. Turto bankui centralizuotai valdyti, naudoti *ir juo disponuoti* perduotas VNT yra nurodomas atskiroje nuosavo kapitalo dalyje, nurodytoje CVTVĮ 8 straipsnio 3 dalyje. Tačiau, nei CVTVĮ, nei Vyriausybės nustatytose tvarkose, kurios reglamentuoja įvairias VNT centralizuoto valdymo veiklas (2015 m. vasario 11 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 148, 2014 m. spalio 28 d. Vyriausybės nutarimas Nr.1178), nei 2001 m. sausio 5 d. Vyriausybės nutarime Nr. 16 nėra numatyta, kad VNT perduodant Turto bankui, ar jo centralizuotai valdomą VNT perduodant patikėjimo teise ar kitų subjektų nuosavybėn (įskaitant pardavimą aukcionuose) turi būti nurodoma, ar toks perdavimas atitinka valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo principus, ar nepažeidžiamos kreditorių reikalavimo teisės ir nenustato reikalavimų dėl nuolatinio kapitalo dalies pokyčių registravimo. Be to, 2001 m. sausio 5 d. Vyriausybės nutarimas Nr. 16 nustato teisę centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui pačiam priimti sprendimus dėl centralizuotai valdomo VNT perdavimo biudžetinėms įstaigoms. Ši teisė taip pat išskiria šią įmonę iš kitų valstybės įmonių, kurios neturi teisės nei gauti, nei perduoti patikėjimo teise ar kitų subjektų nuosavybėn jų valdomo valstybės turto, nes tokius sprendimus priima tik Vyriausybė.

Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, Finansų ministerija mano, kad centralizuotai valdomo valstybės turto valdytojui perduodant centralizuotai valdomą VNT patikėjimo teise ar nuosavybėn VSĮ 13 straipsnio 6 dalis netaikytina, nes ji taikytina tik tuo atveju, jeigu valstybės įmonės savininko kapitale esantis turtas būtų perduodamas kitiems subjektams. Todėl *Išvadoje pasirinktinai prašomas pagrindimas dėl VNT perdavimo atitikties* VSĮ 13 straipsnio 6 dalyje nustatytiems valstybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo principams ir anksčiau pateiktose Teisės grupės išvadose pateikti siūlymai vertinti dėl VNT perdavimo kylančią riziką kreditorių reikalavimus tenkinti valstybės biudžeto lėšomis yra pertekliniai ir nepagrįsti reikalavimai.

Ministerijos kancleris

Remigijus Skilandis

Laima Kalinauskienė, tel. (8 5) 239 0127, el. paštas Laima.Kalinauskiene@finmin.lt

L. Raibienė, tel. (8 5) 239 0198, el. p. Laimute.Raibiene@finmin.lt